

Тернопільський національний  
 медичний університет імені  
 І.Я. Горбачевського Міністерства  
 охорони здоров'я України

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
Протокол вченої ради  
«06 12» 2022 року № 13  
Наказ ректора  
Тернопільського національного  
 медичного університету імені  
 І.Я. Горбачевського Міністерства  
 охорони здоров'я України  
«06 12. 2022 року № 57

## ПОЛОЖЕННЯ

про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом  
неформальної та/або інформальної освіти у Тернопільському  
національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ  
України

### 1. Загальні положення

1.1. Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі – Положення) регламентуються загальні вимоги до процедур визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі - результати неформального та/або інформального навчання), у Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України (далі – Університет).

1.2. Дане положення ґрунтуюється на вимогах Закону України «Про освіту» від 05 вересня 2017р; Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р., наказу МОН України № 130 від 08.02.2022 р. «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», нормативно-правових актів МОН, МОЗ України та інших уповноважених державних органів, Положення «Про організацію освітнього процесу в Тернопільському

національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України».

1.3. У положенні терміни використовуються у такому значенні:

1.3.1. *Формальна освіта* – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

1.3.2. *Неформальна освіта* – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

1.3.3. *Інформальна освіта (самоосвіта)* – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

1.3.4. *Результат навчання* – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

1.4. Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

1.5. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством та цим положенням.

1.6. ТНМУ заохочує здобувачів вищої освіти до реалізації свого права на освіту впродовж життя, шляхом поєднання різних видів освіти, зокрема

формальної, неформальної та інформальної та сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

1.7. ТНМУ визнає результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають вищу освіту в Університеті за певною освітньою програмою;
- переводяться з іншого закладу освіти (наукової установи) до Університету, з однієї освітньої програми на іншу в межах Університету;
- поновлюються до складу здобувачів освіти до Університету.

1.8. У процесі визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

1.9. У рамках процедур визнання результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають визнанню результати навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків передбачених відповідними конвенціями або договорами.

## **2. Порядок визнання результатів неформального та/або інформального навчання**

2.1. Визнання результатів навчання здійснюється на добровільній основі та передбачає досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

2.2. Право на визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, поширюється як на обов'язкові, так і на вибіркові освітні компоненти для здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

2.3. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання особи передбачає такі процедури:

- подання особою заяви щодо визнання;
- ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню Університетом;
- оцінювання задекларованих результатів навчання особи;
- прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

2.4. Освітній компонент або його складові можуть бути перезараховані як повністю, так і частково в межах освітньої дисципліни (розділ, практичне/семінарське заняття, лекційне заняття, тощо), що передбачено робочою програмою/ силабусом освітнього компоненту.

2.5. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми.

2.6. Визнаватися та перезараховуватися можуть результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, які підтвердженні відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), що дозволяє ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної освіти.

2.7. Види неформальної освіти: професійні курси, громадянська освіта, онлайн-освіта, зокрема масові онлайн курси на відкритих платформах, професійні стажування, тренінги, семінари, лекції, майстер-класи, тощо, теми яких відповідають освітнім компонентам.

2.8. Визнання та перезарахування результатів вивчення іноземної мови (англійської, німецької тощо) проводяться при наявності у здобувача вищої освіти сертифікату/диплому, що підтверджує володіння іноземною мовою на рівні B2 і вище. Враховуються міжнародні сертифікати, такі як IELTS, Toefl,

Cambridge English Language Assessment та аналогічні для англійської мови та DSD, OSD Goethe-Zertifikat B2 та аналогічні для німецької мови.

2.9. Визнається також набуття знань і вмінь (компетентностей), які здобувач вищої освіти отримав у інформальній освіті (самоосвіті), за умови якщо ці знання та вміння відповідають програмним результатам дисципліни із освітньої програми.

### **3. Подання заяв та ідентифікація результатів неформального та/або інформального навчання**

3.1. Особа, яка звертається до Університету щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання (заявник), подає відповідну заяву декану відповідного факультету (або проректору з наукової роботи для аспірантів) (Додаток 1), декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності).

3.2. Декларація про попереднє навчання повинна містити:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;
- інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;
- інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявитика, під час яких здобувались результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);
- перелік додаткових документів, що надаються заявитиком для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності).

3.3. Університет надає консультивну допомогу заявитикам щодо заповнення декларацій про попереднє навчання, зокрема, щодо опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого

співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або певним рівнем освіти.

3.4. Заява про визнання результатів неформального та/або інформального навчання подається за 10 днів до початку семестру, в якому міститься освітній компонент, що може бути перезарахований. Здобувач вищої освіти повинен бути ознайомлений із змістом, завданнями та критеріями оцінювання з освітнього компоненту, який він бажає перезарахувати. В окремих випадках для визнання результатів навчання лише окремих складових освітнього компоненту (матрикул практичних навичок, лекція, практичне заняття, самостійна робота студента, окрім елементів практики тощо) така заява може бути подана в ході навчального семестру.

3.5. Після подання заяви студентом, розпорядженням декана відповідного факультету (або проректора з наукової роботи для аспірантів) створюється комісія, яка визначає можливість визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, об'єм визнання, форми та строки проведення контролюючих заходів (за необхідності).

3.6. До складу комісії входить декан відповідного факультету (проректор з наукової роботи для аспірантів), гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач, провідні науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти та інші запрошені особи.

3.7. Комісія здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника та перевірку наданої заявником інформації.

Для підтвердження або уточнення необхідної інформації комісія направляє запити до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання.

Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію.

У випадку направлення запиту до суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання, термін розгляду заяви про визнання може бути продовжений, про що комісія інформує заявника.

За результатами аналізу, перевірки отриманої інформації комісія приймає рішення про можливість проводити подальші процедури визнання.

3.8. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше 10 (десяти) робочих днів. У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання, строк розгляду заяви продовжується до отримання зазначеної інформації та її опрацювання комісією.

3.9. За потребою, комісія в цей період проводить співбесіду із здобувачем.

3.10. Якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання, та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності заявника не підтверджується, комісія повертає документи заявити без подальшого розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

Оскарження такого рішення здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України.

3.11. Заявник має право повторно подати на розгляд декану відповідного факультету (або проректору з наукової роботи для аспірантів) заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

3.12. На підставі інформації, що міститься у декларації про попереднє навчання та наданих документах, комісія здійснює співставлення результатів неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою.

Співставлення задекларованих заявником результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, передбачає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності.

За результатами співставлення комісія приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.

У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, комісія розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньої програми, за якою навчається заявник.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому

реалізується освітня програма.

#### **4. Оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання**

4.1. Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника здійснюється комісією за підсумками їх оцінювання.

Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника забезпечують оцінювання усіх змістових складових відповідного (відповідних) результату (результатів) навчання (змістову валідність).

Особи, які здійснюють оцінювання, повинні бути неупередженими, здатними створювати належну психологічну обстановку для заявника та не мати з ним конфлікту інтересів.

4.2. Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятись від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання.

4.3. Комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою. За результатами розгляду декан відповідного факультету (голова комісії) повідомляє здобувача про рішення комісії у паперовій чи електронній формі.

4.4. Визнані комісією результати неформального та/або інформального навчання використовуються для реалізації академічних прав заявника (зарахування заявнику певних освітніх компонентів освітньої програми, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів освітньої програми, формування індивідуальної освітньої траєкторії, відмова

від визнання результатів неформального та/або інформального навчання (аргументовано надається вичерпна причина відмови від перезарахування)).

4.5. Комісія приймає рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання. У випадку відсутності оцінки в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо), комісія ініціює проведення підтвердження підсумкової оцінки. Як контрольний захід може бути використано тестування, екзамен тощо, відповідно до навчального плану та «Положення про організацію освітнього процесу в Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України».

4.6. Якщо комісія вважає за необхідне провести контролюючий захід, то здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. В такому випадку здобувачу дається 10 робочих днів для підготовки до контролюючого заходу. Якщо в результаті оцінювання здобувач отримав негативну оцінку, то результати навчання отримані в неформальній та інформальній освіті не визнаються.

4.7. У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом, заявнику зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом. У цьому випадку перезарахування освітнього компоненту здійснюється за результатами додаткового виконання індивідуального завдання, складання іспиту (тестування), співбесіди та ін.

4.8. У випадку прийняття комісією рішення про можливість визнання

результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми відповідно до пункту 3.12 розділу 3 цього Порядку, за підсумками визнання таких результатів навчання комісія зараховує заявнику певну кількість кредитів вибіркової складової освітньої програми. У такому випадку визнані результати навчання мають бути відображені в індивідуальному навчальному плані як один чи декілька вибіркових освітніх компонентів. Обсяги таких освітніх компонентів у кредитах ЄКТС визначаються Університетом на основі інституційної практики призначення кредитів ЄКТС освітнім компонентам.

4.9. За підсумками роботи комісія формує протокол, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни.

4.10. Комісія виставляє підсумкову оцінку та зазначені бали вносяться до індивідуального плану студента.

4.11. У випадку позитивного рішення комісії про повне перезарахування, здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни у наступному семестрі.

4.12. Якщо перезарахуванню підлягають окремі розділи, теми – результати рішення комісії передаються на відповідну кафедру і в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначені підсумкової оцінки з освітнього компонента.

4.13. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернути з заявою про апеляцію до декана відповідного факультету (або проректора з наукової роботи для аспірантів).

4.14. Декан відповідного факультету (або проректор з наукової роботи у випадку аспірантів) відповідно до «Положення про організацію, проведення поточного та підсумкового контролю та процедури його оскарження у Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» створює розпорядженням апеляційну комісію.

4.15. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрутоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про

залишення поданої скарги без задоволення.

4.16. Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

## 5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Це Положення затверджується вченого радою Університету і вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни, доповнення та уточнення до цього Положення вносяться і затверджуються в тому порядку, що й саме Положення.

Проректор  
з науково-педагогічної роботи

Аркадій ШУЛЬГАЙ

Керівник навчального відділу

Андрій МАШТАЛІР

Помічник проректора з науково-  
педагогічної роботи

Григорій ЗАГРИЧУК

Начальник юридичного відділу

Тарас БОРИС

## **Додаток 1**

Декану \_\_\_\_ (назва факультету) або  
Проректору з наукової роботи (для аспірантів)  
Тернопільського національного  
 медичного університету імені  
І.Я. Горбачевського МОЗ України  
(ПІБ декана або проректора з наукової  
роботи) \_\_\_\_\_  
здобувача вищої освіти \_\_\_\_ курсу,  
групи \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_(ПІБ здобувача)\_\_\_\_\_

### **ЗАЯВА**

Прошу визнати результати навчання, отримані мною у неформальній /  
інформальній освіті, за освітнім (іми) компонентом (ами) освітньої програми  
та робочого навчального плану \_\_\_\_\_.  
Документи / завірені копії документів, що підтверджують отримання  
відповідних результатів навчання додаю:

---

---

---

---

---

---

---

\_\_\_\_\_ (дата) (підпис)

З порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та  
інформальній освіті, ознайомлений \_\_\_\_\_ (підпис)